

Warszawa, 23 lutego 2023

Opinia Prezydium KI PAN nr 1/2023 na temat projektu rozporządzenia GP.025.5.2023.KP Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie współczynników kosztochłonności.

W nawiązaniu do otrzymanej informacji o projekcie rozporządzenia GP.025.5.2023.KP Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie współczynników kosztochłonności, po zapoznaniu się z projektem, Prezydium Komitetu Informatyki PAN uznało za konieczne odnieść się do tych propozycji, zwracając uwagę, że nie uwzględniają szczególnych okoliczności dotyczących specyfiki badań prowadzonych przez instytuty działające w dyscyplinie informatyka techniczna i telekomunikacja. Specyfika działalności naukowej tych instytutów powoduje, że prowadząc liczne badania w dziedzinie informatyki, potrzebują dużych mocy obliczeniowych, które wpływają bezpośrednio na jakość wyników realizowanych badań. Wiąże się to z istotnymi kosztami utrzymania infrastruktury badawczej. Obniżenie kosztochłonności będzie miało bezpośredni i znaczący wpływ na możliwość utrzymania infrastruktury Instytutów na odpowiednim poziomie, szczególnie chcąc sprostać stale rozwijającej się branży IT, także w kontekście rozwoju sztucznej inteligencji i licznych badań w tej dziedzinie, dzięki którym np. IPTT PAN, IPI PAN, IBS PAN i IIT PAN są ośrodkami o rozpoznawalnej w kraju i na świecie renomie.

Wykorzystywane przez Instytuty serwery i urządzenia peryferyjne wymagają nieustannej aktualizacji sprzętowej co generuje znaczne koszty, a jest niezbędne aby nadążyć za szybko rozwijającą się branżą IT oraz zapewnić konkurencyjność i aktualność prowadzonych badań i ich wyników. Konieczność utrzymania w ciągłej pracy systemów IT przy obecnych cenach energii jest kolejnym znaczącym, absolutnie niezbędnym i niemożliwym do ograniczenia wydatkiem w budżecie każdego Instytutu, a planowane zmiany z pewnością wpłyną negatywnie na jego wynik.

Ze względów jak wyżej przedstawione powody tj.: 1) stale rozwijający się wymagający rynek IT - co skutkuje istotnymi stałymi kosztami aktualizowania infrastruktury IT oraz 2) wysokie ceny energii niezbędne do utrzymania infrastruktury badawczej, niezbędnym jest rozważenie podwyższenia współczynnika kosztochłonności i zwiększenia środków finansowych dla Instytutów informatycznych, zapewniając tym samym możliwość utrzymania dotychczasowego poziomu badań.

Uzasadnienie dla wprowadzenia zmian podnosi fakt, że znaczna część budżetu jednostek naukowych stanowią wynagrodzenia pracowników. Jednakże, nie zauważa się w tym uzasadnieniu, że w większości wypadków występuje silna pozytywna korelacja pomiędzy dotychczasowymi wyższymi współczynnikami kosztochłonności a rynkowymi wynagrodzeniami dla specjalistów z danej dziedziny. Taka sytuacja jest szczególnie widoczna w wypadku jednostek naukowych prowadzących badania w dyscyplinach związanych z informatyką, gdzie muszą one konkurować o pracowników z firmami sektora ICT, oferującymi znacznie wyższe wynagrodzenia. Dotyczy to zarówno personelu naukowego, jak i technicznego. Zredukowanie subwencji dla tych jednostek – a do tego bezsprzecznie prowadzi nowelizacja rozporządzenia – spowoduje całkowity brak dopływu młodej kadry, jak i odejście kadry już tam zatrudnionej.

Mając na uwadze przedstawione powyżej wyjaśnienie, propozycje zmian oceniamy jako niekorzystne i mogące mieć istotny wpływ na ograniczenie dotychczasowego poziomu badań, dlatego Prezydium KI PAN wnioskuje o ich zaniechanie.